

Уикипедия в науката – **дали, кога и как?**

гл. ас. д-р Вася Атанасова

Институт по биофизика и биомедицинско инженерство – БАН
Потребителска група „Български уикимедианци“

Дали?

---

http://ink361.com/app/users/ig-259220806/9gag/photos/ig-1220762105390341896_259220806

Дали?

Да.

(Но с разбирање.)

Дали?

- **Енциклопедия.**
  - Електронна и онлайн базирана
- **Общност от хора.**
  - Доброволци, които допринасят без материални стимули
  - Но и без принуда
- Над 290 световни езика/диалекта. Над 40 милиона статии
- Сайт №7 по популярност в света (№ 8 в България) [Alexa.com]
- Единственият образователен и некомерсиален сайт сред топ 10+, издържан се единствено от дарения.
- И – разбира се – безплатен

Дали?

- **Правилата в Уикипедия.**
  - За съдържанието
    - Възможност за проверка | [Verifiability](#)
    - Без оригинални изследвания | [No original research](#)
    - Неутрална гледна точка | [Neutral point of view](#)
  - За авторските права – свободен лиценз *Creative Commons*
  - За вземането на решения: консенсус, не гласуване
  - За поведението в общността
  - „Игнорирай правилата (ако те ти пречат да създаваш Уикипедия)“

Дали?

- Наличието на правила не прави автоматично спазването им винаги, от всеки, за всяка статия.
- **Уикипедия е променлива величина. Тя е различна...**
  - ... във времето,
  - ... в различните тематични области,
  - ... в зависимост от езиковата версия.
- **Уикипедия е добра отправна точка към други източници на информация, но самата тя не е ултимативен източник.**

Кога?

- **Кога да (не) ползваме** информация от Уикипедия?
Оглеждайте се за:
  - цитирани благонадеждни източници
  - шаблони, указващи проблеми в статията
  - неенциклопедичен стил
  - същата статия на други езици
  - историята и беседата към статията

Кога?

- **Защо Уикипедия е толкова популярна сред учащите и **защо това не е непременно лошо?****
  - Безплатен и свободен ресурс
  - Често се ранжира сред първите резултати в търсачките
  - Изказ, достъпен за неспециалисти
  - Съдържа много информация на едно място
  - Добре структурирано съдържание, хиперсвързаност
  - Особено полезна при интердисциплинарни теми
  - Не представлява правна заплаха за потребителите си

Кога?

THANK YOU
RedBull, Google, Vodka and Wikipedia
for making this possible

<http://gentlemint-media.s3.amazonaws.com/images/2012/12/21/77464254.jpg>
650x650_q85.jpg

Кога?

- **Защо Уикипедия е толкова популярна сред учащите и защо все пак това не е и непременно добре?**
  - Може да съдържа невярна, непълна, или пристрастна информация
  - Може да бъде влошавана и вандализирана
  - Когато съдържанието е изпълнено добре, приспива бдителността и подхранва безкритичното мислене
  - Дава отговорите наготово и „спестява“ времето и необходимостта от собствено проучване
    - **Ползата от ученето не е в крайния продукт *познание*, а в процеса на неговото придобиване/създаване**

Кога?

Уважавайте родителите си!

Те са завършили училище без Гугъл и Уикипедия 😊

http://www.demotivation.us/media/demotivators/demotivation.us_RESPECT-YOUR-PARENTS-AND-GRANDPARENTS-They-graduated-without-Google-and-Wikipedia_-_133917724649.jpg

Кога?

- Освен въпросът кога да ползвате Уикипедия, питали ли сте се някога кога да допринасяте към нея?
  - Винаги, когато откриете...

и
гре~~ж~~ка

или

о
прпуск

Как?

- Как да сте сигурни, че Уикипедия предоставя качествена информация във вашата научна област?

**Лесно. Като участвате
в създаването и подобряването ѝ.**

Как?

- **Как да пишете в Уикипедия в своята научна област?**
  - Идентифицирайте липсващите или непълни статии за ключови понятия от областта ви.
  - Дайте достъпно поднесена дефиниция на понятието.
  - Структурирайте останалата информация подходящо и развийте статията в раздели.
  - Посочете използваните академични източници.
  - Помислете можете ли да създадете и качите **собствени** илюстрации (графики, диаграми, снимки, аудио, видео).

Как?

- **Можете ли да цитирате свои научни трудове в Уикипедия?**
  - В никакъв случай не използвайте и цитирайте свои **непубликувани** материали и дисертационни трудове.
  - Можете да цитирате свои публикувани трудове, ако:
    - те са в рецензирани научни издания,
    - те са релевантни на темата на уикистатията,
    - те подкрепят конкретни твърдения в уикистатията,
    - вие като автор сте достатъчно разпознаваемо име.

Как?

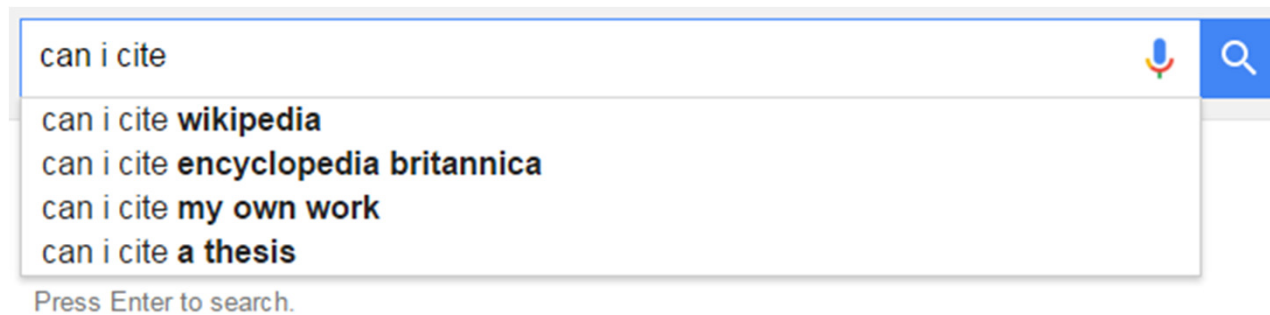
- **Брой ли се цитиране на научен труд в Уикипедия?**
  - Не, цитирането в Уикипедия не се брой за цитиране в академичния смисъл на думата...
  - ... но има потенциала да доведе до научния ви труд нови читатели, и оттам – косвено – нови цитирания.

Как?

- **Ако все пак се наложи вие да цитирате Уикипедия?**

Как?

- **Ако все пак се наложи вие да цитирате Уикипедия?**
  - **Не копирайте URL адреса директно!**
    - След време бъдещият ви читател ще отвори статията в актуалната ѝ версия, която не е задължително да е същото, която вие днес виждате и искате да цитирате.
  - Ползвайте някой от инструментите:
    - „Цитиране на статията“ | [“Cite this page”](#)
    - „Постоянна препратка“ | [“Permanent link”](#)

Как?

The image shows a screenshot of the Wikipedia article for "Fuzzy logic". The browser address bar shows the URL https://en.wikipedia.org/wiki/Fuzzy_logic. The page title is "Fuzzy logic". Below the title, it says "From Wikipedia, the free encyclopedia". The main text explains that fuzzy logic is a form of many-valued logic where truth values are real numbers between 0 and 1, unlike Boolean logic where they are only 0 or 1. It mentions that fuzzy logic was introduced by Lotfi Zadeh in 1965 and has been applied to fields like control theory and artificial intelligence. A table of contents is visible, listing sections from Overview to Compensatory fuzzy logic. The left sidebar contains navigation and tool options. At the bottom, there is a URL for a special page to cite this page.

← → ↻ https://en.wikipedia.org/wiki/Fuzzy_logic ☆ ABP

Featured content
Current events
Random article
Donate to Wikipedia
Wikipedia store

Interaction
Help
About Wikipedia
Community portal
Recent changes
Contact page

Tools
What links here
Related changes
Upload file
Special pages
Permanent link
Page information
Wikidata item
[Cite this page](#)

Print/export
[Information on how to cite this page](#)
Create a book
Download as PDF
Printable version

In other projects
Wikimedia Commons

Languages
العربية
Azərbaycanca
বাংলা
Български
Català

Fuzzy logic

From Wikipedia, the free encyclopedia

Fuzzy logic is a form of [many-valued logic](#) in which the [truth values](#) of variables may be any real number between 0 and 1, considered to be "fuzzy". By contrast, in [Boolean logic](#), the truth values of variables may only be 0 or 1, often called "crisp" values. Fuzzy logic has been extended to handle the concept of partial truth, where the truth value may range between completely true and completely false.^[1] Furthermore, when [linguistic](#) variables are used, these degrees may be managed by specific (membership) functions.^[2]

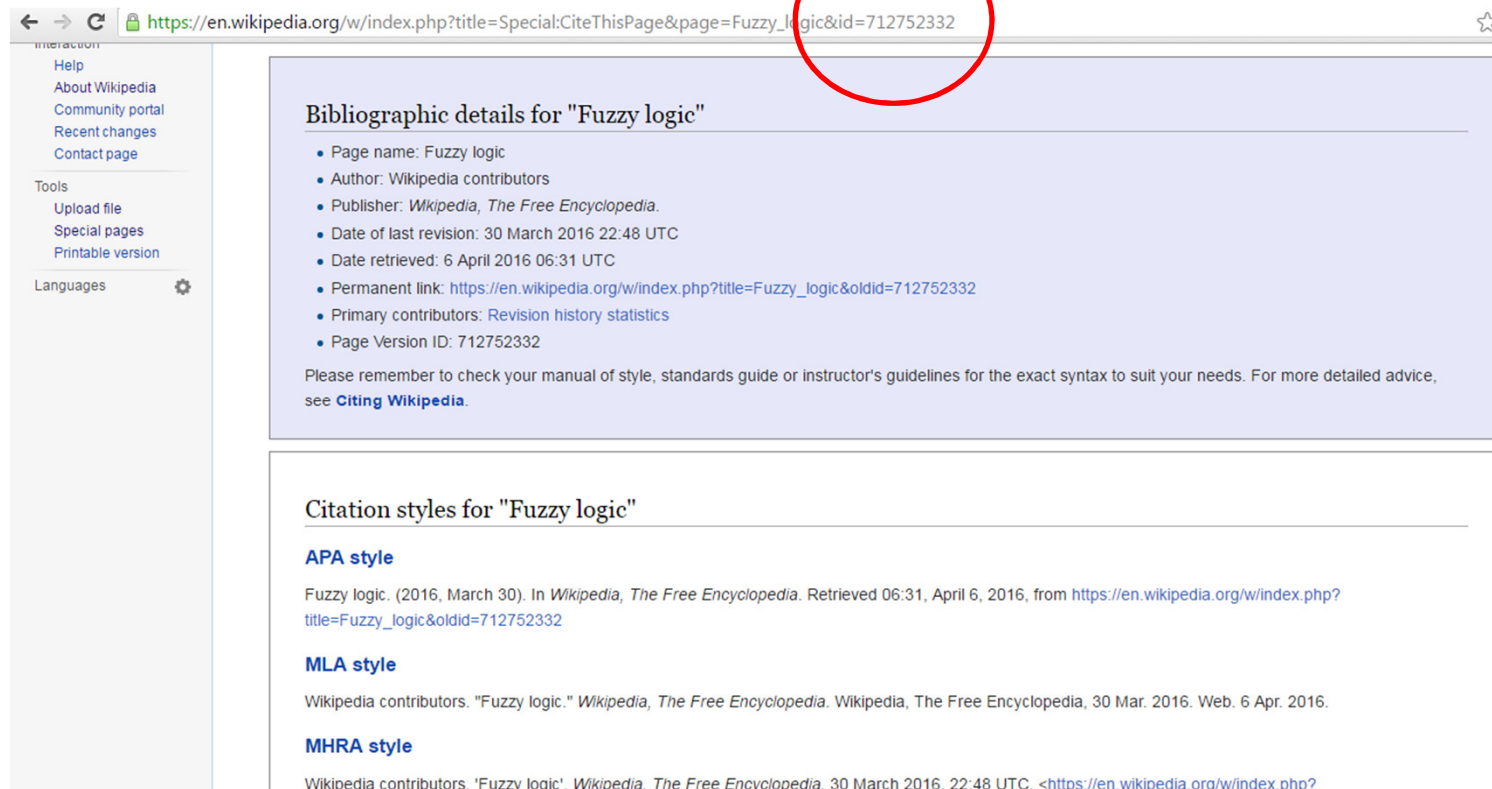
The term *fuzzy logic* was introduced with the 1965 proposal of [fuzzy set theory](#) by [Lotfi Zadeh](#).^{[3][4]} Fuzzy logic has been applied to many fields, from [control theory](#) to [artificial intelligence](#). Fuzzy logic had however been studied since the 1920s, as [infinite-valued logic](#)—notably by [Łukasiewicz](#) and [Tarski](#).^[5]

Contents [hide]

- Overview
  - 1.1 Applying truth values
  - 1.2 Linguistic variables
- Forming a consensus of Inputs and Fuzzy Rules
- The Fuzzy Logic Process
- Early applications
- Example
  - 5.2 Define with multiply
  - 5.3 Define with sigmoid
- Logical analysis
  - 6.1 Propositional fuzzy logics
  - 6.2 Predicate fuzzy logics
  - 6.3 Decidability issues for fuzzy logic
- Fuzzy databases
- Comparison to probability
- Relation to ecorithms
- Compensatory fuzzy logic

https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Special:CiteThisPage&page=Fuzzy_logic&id=712752332

Как?

← → ↻ https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Special:CiteThisPage&page=Fuzzy_logic&id=712752332 ☆

Interaction

- Help
- About Wikipedia
- Community portal
- Recent changes
- Contact page

Tools

- Upload file
- Special pages
- Printable version

Languages

Bibliographic details for "Fuzzy logic"

- Page name: Fuzzy logic
- Author: Wikipedia contributors
- Publisher: *Wikipedia, The Free Encyclopedia*.
- Date of last revision: 30 March 2016 22:48 UTC
- Date retrieved: 6 April 2016 06:31 UTC
- Permanent link: https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Fuzzy_logic&oldid=712752332
- Primary contributors: [Revision history statistics](#)
- Page Version ID: 712752332

Please remember to check your manual of style, standards guide or instructor's guidelines for the exact syntax to suit your needs. For more detailed advice, see [Citing Wikipedia](#).

Citation styles for "Fuzzy logic"

APA style

Fuzzy logic. (2016, March 30). In *Wikipedia, The Free Encyclopedia*. Retrieved 06:31, April 6, 2016, from https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Fuzzy_logic&oldid=712752332

MLA style

Wikipedia contributors. "Fuzzy logic." *Wikipedia, The Free Encyclopedia*. Wikipedia, The Free Encyclopedia, 30 Mar. 2016. Web. 6 Apr. 2016.

MHRA style

Wikipedia contributors, 'Fuzzy logic', *Wikipedia, The Free Encyclopedia*, 30 March 2016, 22:48 UTC, <https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Fuzzy_logic&oldid=712752332

Вместо заключение

---

*Представи си свят, в който
всеки отделен човек на планетата
има свободен достъп
до сбора на цялото човешко познание.*

Това е, което правим.

– Джими Уейлс, съосновател на Уикипедия

Вместо заключение

---

http://www.pentaxforums.com/content/uploads/files/44600/p1114/output_faXnlf.gif

**АКО НЕ ХАРЕСВАТЕ
УИКИПЕДИЯ
ОТВЪН,
ЕДИНСТВЕНИЯТ НАЧИН Е
ДА Я ПРОМЕНИТЕ
ОТВЪТРЕ.**

Личен пример 😊

- Проект „Разширяване на научно-образователния корпус на Уикипедия с биологично вдъхновени изчислителни парадигми от областта на биоинформатиката“ по Програма за подпомагане на младите учени в БАН, 2016
- Млад учен: д-р Вася Атанасова
- Научен ръководител доц. д-р Олимпия Роева

Благодаря за вниманието!

гл. ас. д-р Вася Атанасова

Секция „Биоинформатика и математическо моделиране“, ИБФБМИ–БАН

Потребителска група „Български уикимедианци“

vassia.atanassova@gmail.com

<https://bg.wikipedia.org/wiki/user:spiritia>